

Hur står det till med den personliga integriteten? (SOU 2016: 41)

(Dnr Ju2016/04398/L6)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Myndigheten delar Integritetskommitténs bedömning att det är av central betydelse att den enskildes personliga integritet skyddas och att skyddet bör vara högt prioriterat. Det faller dock inte inom myndighetens kompetensområde att bedöma hur skyddet av den enskildes personliga integritet bör organiseras. Vi avstår därför från att kommentera det konkreta förslag som Integritetskommittén lämnar i sitt delbetänkande.

Däremot noterar och uppskattar vi att Integritetskommittén beaktat ett barn- och ungdomsperspektiv i sin kartläggning och analys av risker för intrång i den personliga integriteten. Myndigheten utgår från att de iakttagelser som har gjorts vad gäller risker för intrång i barns och ungas integritet kommer att göra avtryck i de förslag som Integritetskommittén lämnar i sitt slutbetänkande den 1 juni 2017.

Några iakttagelser vi ser som särskilt viktiga att beakta är:

- **Personlig integritet i skolan.** Integritetskommittén konstaterar ett flertal faktiska och potentiella integritetsintrång i skolan. Dessa inkluderar, bland annat, bristfällig hantering av personuppgifter, risker kring användandet av sociala medier i undervisningen samt otillräckligt reglerad kameraövervakning.
- **Svårigheter för unga att värna sin personliga integritet.** Myndigheten vill påminna om att barn inte har samma förmåga som vuxna att förstå komplexa sammanhang. Barn kan behöva särskilt stöd i att identifiera och förhålla sig till risker för intrång i sin personliga integritet.

- **Risker för näthat.** Delbetänkandet nämner så kallat näthat som en betydande risk för intrång i den enskildes personliga integritet. Delbetänkandet konstaterar också att barn och unga kan vara särskilt utsatta. Myndigheten delar den bedömningen men vill påminna om att det finns grupper av barn och unga som är särskilt utsatta och vars situation kan kräva särskild uppmärksamhet. Dessa inkluderar, bland annat, unga hbtq-personer och unga med funktionsnedsättningar.

Utöver det vill Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor särskilt uppmärksamma det som Integritetskommittén kallar ”digitala tatueringar”. Med digitala tatueringar avser kommittén personuppgifter och relaterade analyser som följer den enskilde under en längre tid. När sådana uppgifter inte gallras kan unga hindras från att, som kommittén uttrycker det, börja om.

Problemet med digitala tatueringar lyfts i diskussionen av skolans hantering av personuppgifter. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor vill påminna om att problemet är vidare än så. Det gäller till exempel även uppgifter i offentliga och privata register över ungas brottslighet, ungas betalningsanmärkningar, med mera.

Det ungdomspolitiska målet säger, bland annat, att unga ska ha makt att forma sina liv. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor menar att ungas makt att forma sina liv undermineras när de inte ges möjlighet att lägga tidigare misstag och svårigheter bakom sig.

I delbetänkandet skriver Integritetskommittén att de avser att lämna ytterligare förslag i sitt slutbetänkande. Bland annat kan de komma att lägga förslag om proaktiva åtgärder från tillsynsmyndigheterna.

Mot bakgrund av det som framkommit i delbetänkandet samt det som sagts ovan ser Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor ett behov av att:

- relevant tillsynsmyndighet får i uppdrag att bevaka och proaktivt stärka skyddet för ungas personliga integritet inom skolan
- relevant tillsynsmyndighet får i uppdrag att se över hur integritetskänsliga personuppgifter i offentliga och privata register ska gallras
- relevant aktör får i uppdrag att stärka ungas förmåga att värna sin egen personliga integritet.

I detta ärende har generaldirektör Lena Nyberg beslutat. Utredare Marcus Ohlström har varit föredragande. Avdelningschef Pontus Ekstedt har deltagit i den slutliga beredningen av ärendet.

Lena Nyberg
generaldirektör

Marcus Ohlström
utredare